

Všechny scény v následujícím příběhu, tedy i ty nejbrutálnější, jsou zcela vymyšlené. Tehdy to totiž bylo, a obávám se, že i v současnosti občas je mnohem, ale **mnohem** horší...

„Tak tedy – HEIL HITLER! – *ty svi- ně!*“

Asi jsem to neměl říkat. Ne, ne, určitě jsem to neměl říkat, ale já prostě nemůžu dál.

Po týdenní individuální péči SS-Obersturmbannführera Klötzkeho bývají povětšinou jeho chráněnci už na svobodě – jak rád zdůrazňuje:

„Kouř **je** přeci svobodný!“ lišácký úsměv. A má pravdu.

Když mi Klötzke minulou neděli při raním apelu přátelsky poklepal svou okovanou holí na rameno s nic dobrého nevěstícím pozdravem: „Sieg Heil!...“, podíval se na mé číslo, „můj milý Dvatisícesedm.“ Zařval jsem přesně tak, jak si to vyžaduje táborový řád: „Heil Hitler, Herr Obersturmbannführer!“ On se mrazivě usmál a stranicky modré oči zableskly z pod sluncem rozzářeného štítku černé čepice.

Udělalo se mi zle. Strach. Na podělání.

„Neumíš pořádně pozdravit, ty svině?“ zeptal se tiše.

Vzápětí mě poprvé nakopl.

Na pravé, vždy dokonale zrcadlově vyleštěné holince má ocelovou špičku, jejíž čelo je pokryté drobnými drážkami a rýhami. Vím to moc dobře. Od minulé neděle mě pak při každém apelu, po vzájemném uctivém pozdravu, kopl. Apel je pětkrát denně, někdy i osmkrát. už v úterý dopoledne jsem si musel rozříznout nohavici, abych si mohl přes modrofialovo černou, na vychrtlém těle neuvěřitelně zbytnělou končetinu natáhnout kalhoty. Herr Obersrurbann-

führer si vždy vybral mou levou nohu a vždy se trefil tak tři, čtyři prsty pod koleno. Po dnešním ranním nástupu jsem na nyní už úplně černé, úžasně oteklé noze mohl počítat v novém, jakoby mastném otisku ocelové špičky ty rýhy a drážky. Přemýšlel jsem, od čeho tak na tom železe mohou být. Od kopání do holeně asi ne. Z nohy mi zatím vytékal páchnoucí, červenožlutý hnis a špinil mé, už tak dodělané tenoulínké kalhoty.

Herr Lagerführer SS-Obersturmbannführer Johan Klötzke je krvavý šílenec a sadista nejbrutálnějšího ražení.

Noha už mě ani moc nebolela, a to ani když jsem s ní omylem prudce pohnul a tím pádem mohl spatřit, jak vytlučený kolenní kloub volně klektá a zbytek pod kolenem se bezvládně otáčí ze strany na stranu skoro o devadesát stupňů. Vlastně jsem nevěděl, zdalipak ještě nějakou nohu vůbec mám.

Ted' je znovu neděle, asi půl desáté dopoledne. Slunce už je poměrně vysoko. Mrtvoly u Krematoria páchnou. Obrovské vypasené mouchy líně bzučí nad jemňoučkým, zvolna se rozpalujícím prachem apelplacu.

Aaronovi tečou slzy. V ostrém světle se třpytí jako stádečko masařek. Poslední kamarád. Chudák.

„Tak co, svině, už ses konečně naučil zdravit?“ s úsměvem se na mě otočil, doposud bokem stojící Klötzke. Zvolna přešel těch pár kroků, které nás oddělovaly, a zabodl mi ta svá veselá kukadla do obličeje. Poklepával holí na zem a opravdu se usmíval. Holínky se mastně a žhavě leskly – moje horečka je strašidelně rozdvojovala.

Tak jsem to tedy nevydržel a pozdravil ho, jak jsem si přál už strašně dlouho – ale říkat Lagerführerovi svině...

Tentokrát mi kopanec to koleno vykloubil. Zřetelně jsem slyšel, jak kloub se suchým lupnutím vyskočil ze své jamky. Jako zajíček. Aaron, který mě podpíral, no spíš držel, se zimničně roztřásl.

Druhé kopnutí mě oproti stereotypu zasáhlo do rozkroku. Údivem jsem upadl na zem.

„Osuš tomu druhému židákovi slzy, Hermane!“ bylo poslední, co jsem zaslechl.

Dnes je úterý – pošeptala mi to táborová služba, čas poledního apelu. Visím za ruce na šibenici. Je vražedné vedro. Vedle mne visí Aaron. Je mrtev už od neděle. Visím tak, že se nemohu dívat jinam než na něj. Na slunci se nafoukl a krev v tom, co mu zbylo z očí, už zaschla. Je celý obalený mouchami. Odporně zelenými kovově lesklými mouchami. Jsou všude. Já jich mám plný nos. Do Aaronových očních jamek však nejdou. Není divu. Při „osušování slz“ upne Klötzkeho pravá ruka Scharführer Herman Pawlowitz „obdělávanému“, jak říkává, hlavu vodorovně mezi dvě prkénka tak, že s ní odsouzenec nemůže ani hnout. Do očí pak stačí nalít trochu vitriolu.

Když má Herman dobrou náladu, vypláchne oči ještě dřív, než se kyselina proleptá k mozku.

Já jsem se na šibenici poprvé probral ještě v tu neděli k večeru. Tehdy mě polili vodou a dali mi i napít – jsem přece Klötzkeho oblíbenec.

Aaron strašně řval. Nekonečně dlouho a nekonečně strašně řval. Herman neměl dobrou náladu.

Pak vězeňské komando pověsilo Aarona naproti mně. Když jsem uviděl, jak mu prázdnými očními důlky vytéká v olejovitě žlutou kaši proměněný mozek, pohltilo mě spásné bezvědomí, ale dobře si pamatuju, že Klötzke se díval taky. A usmíval se. Oni jsou totiž s Hermanem moc dobří kamarádi. *Moc dobří kamarádi.*

Od té neděle jsem už napít nedostal. Nic mě nebolí a svět plave v zlatavé mlze. Možná, že už jsem mrtvý.

Ne, to ne. Přece mi i po smrti nebudou v mračnech svědivého prachu před očima pochodovat řady v hadrech zabalených kostlivců; přece i po smrti nebudu slyšet řvaní esesáků a mlaskavé nárazy bot do kloubnatých trosek lidských těl.

Apel asi skončil. Ze zlatého oparu se vynořil obličej. Znímám ho, dobře ho znám.

Omdlel jsem.

O tváře se mi rozprskl proud chladné vody. Strupatým jazykem chřestivě sbírám drobné kapičky, zachycené v několikadenních vou-
sech.

„Půjdemo se vykoupat, můj milý Dvatisícesedm,“ Klötzke. „Ur-
čitě už jsi vyprahlý, chudáku. Myslíš že Herr 2007 naše pozvání při-
jme?“ otočil se Obersturmbannführer na Pawlowitze. V hlase mu už
zas rezonoval smích.

Bolest mě rozštípla jako tupá sekera. Herman přerázl oprátky
mých rukou. Pád na zničenou nohu měl jednu velkou přednost – na-
jednou jsem viděl neobvykle ostře. Situace mi přesto nějak nedochá-
zela: S Klötzkem a Pawlowitzem jsem se ještě koupat nebyl.

„Ale, ale. Panu Zhýčkanému se nechce? No pravda, nemá kaž-
dej tolik místa na slunci jako ty!“ rozchechtal se Herman.

Zčernalé, odumřelé ruce mi bezvládně ležely podél těla. už ne-
byly moje. Z levé nohy vystřelovala cukavá bolest.

„Tak. jdeme, jdeme Herr Dvatisícesedm,“ dál žertoval Klötzke.
Ležel jsem na zádech. Bílé zuby se mu blýskaly v pootevřených ús-
tech.

„No tak sebou hni, ty sračko!“ Přesným kopancem do ramene
mě převrátil na břicho. Pravá noha a čelo. Za pět minut jsem ulezl
snad dva metry, vyprahlá ústa plná jemného prachu, který volně
proudil mezerami po vyražených zubech. Dusil mě. SS se nejprve
smáli, ale brzy je to přestalo bavit. Já se pro jistotu plazil dál. Dva
spoluvězňové mě naložili na nosítka, v jakých se, mimochodem, jin-
dy nosí pouze mrtvoly, protože, jak říká náš táborový řád: „Všichni
nepohybliví chovanci nechť jsou považováni za mrtvé a jako takoví
nechť jsou neprodleně přeneseni do Krematoria, kde budou v rámci
hygienických předpisů 'O předcházení epidemiím' bezodkladně zpo-
plnění.“ V našem táboře tudíž není marodka ani nemocní, na což je
Klötzke náležitě pyšný.

Jen zdraví a mrtví.

Já jsem právě přepravován na nosítkách někam jinam než do
Krematoria, no ale já jsem přece Klötzkeho starý oblíbenec.

Nesli mě mezi vysokými ploty z ostnatého drátu, pod hlavními kulometů, které černě škrtaly rozpálené, světle modré nebe, a kolem zuřivě štěkajících bestií, které snad už ani nebyly psy.

Nesli mě dál a dál, pryč z táborového smradu, do neznáma, odkud se ještě žádný vězeň nikdy nevrátil. Viděl jsem do tváře muže, který držel nosítka v nohách. Hrůza v jeho očích ostře kontrastovala s cinkáním, kterým se při každém kroku ozývaly láhve v mohutné kožené brašně, kterou měl pověšenou kolem krku. Úzká hrdla zakroucená do stříbrného staniolu...

...Šampaňské! Ledové bublinky šumící v nose...

Zase jsem omdlel.

Probralo mě tvrdé dosednutí nosítek. Trsy dlouhé, hrubé, létem zažloutlé trávy se mi pohupovaly nad obličejem. S obtížemi jsem nadzdvihl hlavu. Zase tráva. Jenom uschlá tráva a vzdálené ploty. V ještě větší dálce, na levo, trčel vysoký komín táborového Krematoria, teď slaboučký jako cigareta. Valil se z něj hustý černý dým. Nedaleko odporně zaskřípěl cvrček.

Slunce mi rozdíralo puchýři pokrytou tvář a propalovalo tenká oční víčka. Znovu ten cvrček. Kdysi jsem na obrázku viděl kostru velblouda vysušenou staletým žárem arabské pouště. Tak nějak mám teď v puse: neohebný, rozpraskaný jazyk se suchým klapotáním naráží na zbytky rozviklaných zubů, mezi kterými už neskřípe ani prach. Šampaňské. Matná ledová rosa na vychlazené láhvi. Plakal bych.

Rychle za sebou práskly dvě rány z pistole. Stateční SS redukovali počet nepřátel Říše. Náš hrdinný předvoj Strany. Kdepak bychom bez nich dnes byli. už mě nemá kdo odnést nazpátek. Zuby mi drkotaly, ale zima mi opravdu nebyla. Kdyby přestal aspoň ten zarsanej cvrček! Za chvíli už mi asi nebude ani teplo.

Klötzke právě zvýšeným hlasem objasňoval Pawlowitzovi, proč zásah do oka zasluhuje víc bodů, než zásah do čela. Zašustil papír.

Ti dva si pečlivě vedou tabulky, v kterých si bodují rozmanité způsoby vraždění vězňů. Sportovci. Hlasy se ztišily do nesrozumitelná. Zřejmě probíhal profesionální spor. Pak Pawlowitzův zastřený

bas pronesl nějaký žert a Klötzke se rozesmál. Cvrček ztichl a já jsem uslyšel zesilující šustění přibližujících se kroků.

„Tak jakpak se má zlatý hřeb dnešního pikniku, soukmenovec Dvátisícesedem?“ Klötzkeho hlas byl ještě veselejší než obvykle. Zřejmě se v soutěži „O ustřelenou hlavu“, nebo jak tomu říkají, ujal vedení. Slunce mi zakryly dvě černé čepice.

„Těšíš se na lázeň, můj milý?“ sklonil se ke mně Pawlowitz.

Jestli mi, některý z nich ještě jednou řekne „můj milý“, tak se asi přestanu ovládat a skočím vám do ksichtu, suše jsem si pomyslel a někde uvnitř se i hystericky zachechtal.

„Koukám, vopálenej seš už dost,“ okomentoval můj, za tři dny visení na přímém slunci puchýři rozpraskaný obličej, „no tak, a teď šup do vody. No ne?“

Ti SS jsou vůbec veselé kopy. Klötzke se zařehťal, až mi kapičky jeho tabákem páchnoucích slin padaly na tváře.

Herman Pawlowitz mě zvedl lehce jako dámskou kabelku. Sám jsem se optimisticky odhadoval na čtyřicet kilo, takže má tenoučká kazajka, za kterou mě vzal, ani nepraskla. Obzor se mi sice rozšířil, ale nezměnil. Jen komín Krematoria povyrostl. Rozpálená tráva voněla pozdním létem, mouchy bzikaly na dvou nedalekých, šedavě ubohých hromádkách čerstvé smrti, a můj svět se houpal v rytmu kroků SS-Scharführera Hermana Pawlowitze.

Před očima mi proplul skládací stolek a na něm oprýskaný barbarský plechový lavor plný dýmantově zářících kostek tajícího ledu a zeleného šílenství zakletého v trsu zamžených láhví šampaňského.

Herman zastavil a svět se přestal pohupovat. Klötzke mi v podpaží provlékl dva rozpraskané řemeny. Mé tělo ztěžklo a vzneslo se. Cvakání západky rumpálu rušivě rozkmitalo horkým životem a kupodivu zvláštním syrovým vlhkem vonící vzduch.

Opět jsem visel, tentokrát na podivně složité šibenici: Ty řemeny vedly zpod mých ramen k tlustému vrchnímu břevnu, otočně uloženému na masivním svislém trámu zapuštěném do země. Řemeny pokračovaly po kladkách až k rumpálu, u kterého právě stál Klötzke.

„Zkus, jak drží,“ řekl.

Herman, který mi zatím přivázel bezvládné ruce k trupu, se na mě pověsil. Nevím, co zaúpělo víc, zda staré řemeny, nebo já. Před očima se mi roztančila malinkatá barevná kolečka. Herman při svých dvou metrech váží asi sto padesát kilo.

„Bude to dobrý, Herr Obersturmbannführer,“ znalecky mě poplácal po zádech.

Tím mě na ostře zaříznutých řemenech zvolna roztočil a já jsem oslněnýma očima uviděl to, co se doposud skrývalo těsně za mými zády – temnou hlubokou jámu.

Že by mě chtěli opravdu vykoupat? napadlo mě, když jsem na hladině pod sebou zahlédl odlesk slunce. Vzápětí jsem zuřivě zamžikal, abych pochopil, že mě nematou oči zalepené hnisem. Hladina byl podivně hrbolatá a úplně bílá!

Vápno!

Jáma na hašení vápna!

„Koukni, Hermane, jak se škube! Copak? Pánovi se nechce do lázně? Ale takový nevděk! To si nezasloužíme!“ pohrozil mi Klötzke holí. Pawlowitz dusící se smíchem zmizel z mého zorného pole. Když se znovu objevil, právě od vzdušňoval nevelkou skleněnou injekci. Kapička průzračné tekutiny duhově zazářila sluncem, jak klouzala po nerezové jehle.

„Dáme panáčkovi něco, aby nám neumřel na leknutí.“ Klötzke mě podržel a Herman mi odborně vbodl jehlu do krku. Zatočila se mi hlava. Věděl jsem, že škubat zdravou nohou dvacet centimetrů nad zemí v marném pokusu o útěk je zbytečné, ale nemohl jsem si pomoci.

Pak Klötzke holí odstrčil horní břevno šibenice nad jámu. Sníh vápna se mi zabělel hluboko pod nohama.

Ty kurvy mě nadopovaly nějakou drogou, nějakým posilovácem. Ve spáncích mi tepalo a cítil jsem se silný jako už dlouho ne. Leknutím tedy nezemřu určitě.

S hlubokým povrzáváním staré kůže a dřeva jsem se houpal nad bublajícími vápnem.

Do toho hluše tleskl zvuk, který jsem neslyšel přes deset let. Žlutá šmouha letícího korku se mi mihla před očima. Šumění a klotání.

„Prozit, soukmenovče!“

Jasně cinknutí sklenic prořízlo natahující se stíny letního odpoledne. „Sázím bednu moselského proti tvému browningu, že nevydrží ani hodinu a pětadvacet minut.“

„To беру, Herr Obersturmbannführer!“ po téměř neznatelném zaváhání a poněkud lítostivě odpověděl Herman. Pohled na jeho posmutnělou tvář mi zřejmě poskytl poslední potěšení v životě. Asi ani on nevěřil, že vydržím déle než slabé půl druhé hodiny, a už se loučil se svým, mezi i mrtvými vězni proslulým, perletí vykládaným revolverem.

Pawlowitz se odkolébal ke spouštěcímu zařízení.

Cvakání rumpálu a skřípění řemenů mi začalo spřádat rekviem.

Černé siluety esesáků, zezadu nasvícené sluncem, pomalu mizely za mým obzorem, který se zúžil na kolmé hliněné stěny, potažené tvrdou krustou zaschlého vápna. Syrový stojatý vzduch příjemně chladil.

K očím mi zvolna stoupalo místo, kde se vápno oddrolilo a kde jednobarevnost bílé plochy rušil flek hnědého jílu.

Tam se všechno zastaví: Vytáhnou mě nahoru, nalejou sklenku šampusu a odnesou zpátky do tábora.

Tohle přece člověk člověku nemůže udělat!!!

Hypnotizovaná skvrna, ostře kontrastující s okolní bělostí, mi proklouzla před očima.

Může!!!

Se slabým mlasknutím mi vápno objalo kotníky bosých nohou.

Někdo si s ním musel dát hodně práce. Nestála na něm žádná voda – bylo pečlivě a důkladně promíchané. Říďoučká kašička, ze které praskavě vyskakovaly velké i úplně maličké bublinky.

„Dobrý Hermane, zastav to!“ dutě se jámou rozlehl Klötzkeho hlas, když mi hrbolatá hladina odřezávala už jen hlavu,

Pro Pawlowitze byla hlava, vznášející se na hladině vražedné běloby jako dětský balónek, zřejmě tak všední podívaná, že se ani nepřišel podívat.

Nejprve bylo vlhké objetí jako nádherný studený balzám; tělo ztratilo svou váhu a zničená, snětí rozpálená noha se v beztlížném chladu dokonce zatetelila radostí.

Pak mě začalo nepříjemně pálit kolem krku a v rozkroku.

Za pět minut všude.

Rejdil jsem zoufale očima po syrové bělosti kolem sebe. Najednou neuvěřitelně čilý mozek. naprázdno žvýkal tu necitelnou bílou prázdnotu, spalující svým žářem celý můj vesmír.

Naděje zemřela.

Oheň a Bolest.

Nahoře nad obzorem jámy se vyklonila černá čepice. „už by se měl pomaličku začít rozezpívávat, ...slavíček!“

Takovou radost ti neudělám, hajzle! zaťal jsem zuby.

Špunt mi pleskl těsně před obličej. Známý žlutý tvar, napůl obílený vápnem.

„Kurvy... Vy sadistický svině!“ vyprahle jsem si zachrčel pro sebe; hlasitěji to nešlo.

Oheň se rozhořival. Vápno těsně kolem mého krku začalo růžovět.

Každá buňka než se v zašumění proměnila na růžovou pěnu, vyslala mozku zoufalou zprávu. o svém konci..

Za deset minut mi okoralé hrdlo trhal zvířecí řev. Bolest přerostla sama sebe.

Za tři a čtvrt hodiny uvolnil Herman Pawlowitz západku rum-pálu. Příšerná ječící hlava konečně zmlkla. Poslední nelidský drásavý výkřik se vytratil v dusivém bublání...

Scharführer byl trochu pobledlý. To ještě nikdy nezažil: Přes tři hodiny dlouhý „zpěv“, kdo to kdy slyšel! Klötzke jako by mu četl myšlenky: „Ten musel mít vápno až v plicích,“ oťrásl se, „a pořád řval!“

Ani jemu nedokázalo těch několik láhví šampaňského dát tu správnou barvu. Vstal od stolku a přišel blíž k jámě. Tam, hluboko v bílém šeru, uprostřed silně bublající, nepravidelně narůžovělé kaňky s rozpitými okraji, zdánlivě nesmyslně končily dva silné řemeny. Odlesk bílé masy Klötzkemu už tak bledou tvář zabarvil do zelena. Najednou se kolem prověšených řemenů s prskavým šploucháním rozvinul věnec obrovských mastných bublin. Obersturmbannführer vylekaně odskočil.

„Jdeme, Pawlowitz!“ křikl nervózně přeskakujícím hlasem.

Herman se nenechal pobízet. I jemu začalo osamělé místo připadat nepohodlné.

„Her Lagerführer, zastavíme se u Kaštanu?“ zeptal se udýchaně a nezvykle potichu, „na koňáček?“

„Jo, ...samozřejmě.“

V trávě zašustily jejich spěšné kroky, a když i je pohltilo ticho temného večera, stolek, prázdné láhve a jáma s podivnou šibenicí osaměly.

Bolest rostla. V šíleném čemsi, co kdysi bylo lidským moz-
kem, se otloukaly přízraky hrůzných myšlenek. Čas zmizel a jenom
bolest, neustále rostoucí v odporných hromadách rosolovitého děsu,
odtínala kroky doby.

Smrt se stala příjemnou vzpomínkou.

Když se po čase rozplynuly poslední šlachy, držící ramenní
klouby v jejich jamkách, řemeny se prověsily ještě víc a jen praskání
bublinek plynů, unikajících z bílých hlubin, rušilo stinný klid hluboké
jámy.

Vápno se usadilo u dna; spolu s mnoha plechovými knoflíky,
cvoky z bot a jednou zapomenutou zlatou korunkou. Mastná bledá
voda se vyloučila na povrch a mírumilovnost špinavého rybníčku v
obrovské, ploty obehnané pláni, rušila jen chátřející dřevěná kon-
strukce s odřenými kmeny vedoucími nikam.

Soukmenovci SS-Obersturmbannführer Johan Klötzke a SS-Scharführer Herman Pawlowitz dál šířili slávu Jediné Strany a dál budovali Tisíciletou Říši: Rasově méněcenní, politicky nespolehliví a jiní podlidé utěšeně mizeli v pecích Krematoria. Tím pádem se utěšeně dařilo o mnoho procent překračovat plán na výrobu kvalitního suchého hnojiva a nově zavedená výroba mýdla se zrovna tak utěšeně rozbíhala.

I bodovací tabulky obou árijských sportsmanů se utěšeně plnily. Svět byl krásný a utěšený.

Snad jen oblíbené pikniky u vápenné jámy ustaly, aniž by o tom mezi soukmenovci padlo jediné slovo. Podivný pocit sevřel útroby Scharführera Pawlowitze vždy při vzpomínce na poslední exekuci. Že by to mohl být strach; si nepřipouštěl ani on, ani Obersturmbannführer Klötzke, jehož vzpomínky provázelo něco velice podobného. Ostatně, brzy si našli novou příležitost k tolik oblíbeným a vzrušujícím sázkám; sázkám, při kterých měnily majitele zlaté zubní můstky, vzácné zbraně, vypreparované kusy potetované lidské kůže a mnoho jiných zajímavostí a podivuhodností.

Nový člen úzkého kruhu, mladý Sturmführer Jeschke – nenápadný modrooký blondáček – totiž přišel na to, že do pecí Krematoria se nemusí házet jenom mrtvolý nebo netečně umírající.

Když se nové a progresivní plynové hořáky, dodané Říšským Výzkumným Ústavem Potravinářským, stáhly asi na desetinu pracovního výkonu, byl „zpěv“ sice mnohem kratší než u jámy, ale za to se za večer stihlo víc kol, a člověk měl šanci rychle zalepit čerstvou prohru.

Zásoby moselského a šampaňského už sice došly, ale koňak od Černého kaštanu je dokázal rychle nahradit. A v začínajícím vlhku zdejších podzimů bylo u pecí Krematoria, i přes mastné černé saze neustále poletující v kouřem páchnoucím vzduchu, příjemně a teplo.

Bolest šílené křeči rozervala sebe sama na tisíce stejně zruďných bolestí, které se vzápětí s bezhlasým jekem srazily v novou **Bolest**. Poslední kousek posledního zubu se rozplynul do husté bílé tmy kolem sebe. **BOLEST** procitla.

Slabé zašplouchání neprobudilo ani ptáčka, spícího na osamělé šibenici. Teprve když drobné vlnky rozčeřily hladinu bledé vody a rozhoupaly vyrudlé řemeny potopené v jejím kalném oku, náhlé zarvzání mrtvého dřeva tvorečka vyplašilo. Pták s nespokojeným výpísknutím odlétl do tmy.

Večírek v podzemí Krematoria se pomalu převalil přes svou první polovinu. Klötzke, spokojeně rozvalený za hrubým stolem plným láhví, se žoviálně zeptal: „Tak co, neměli bysme už dojít pro nějakýho zpěváka? Co? Hermane?“ A vylil si na rozepnutou blůzu černé uniformy plný pohárek voňavého francouzského koňaku. Tvář mladého Jeschkeho, sedícího na tvrdé židli vedle něj, zbledla a naskákaly na ní ošklivé červené skvrny.

„Ano, Hermane, ano! Jdi pro ptáčka zpěváčka! Ne! Let' pro ptáčka zpěváčka! uchopte se za křídélka a přivzš... přivznoš... se sem!“ opile zakrákoral a postavil prázdnou sklenici do vzduchu, asi dvacet centimetrů od hrany stolu. Zupácké sklo se ani nerozbilo.

Jeschke si nedočkavě zamnul studené zpocené ruce. „Doufám, Herr Obersturmbannführer, že dneska budu mít větší škt'... štěstí než po-posledně!“ škytl a křivě pohlédl na Klötzkeho. Ten dolil nepevnou rukou nejprve jemu, do nové sklenice, ze které předtím udiveně vysypal rozdrcený, ještě dýmající doutník, a pak sobě. Mokrý alkoholové skvrny na uniformě si nevšímal. Pozvedl svou upadanou odlivku a rozšířenýma, vlhce lesklýma očima pozoroval třpyt holé žárovky v sametové hnědi nápoje. Pak jeho zrak sklouzl na nádherně vymalovanou plechovou reklamu, kterou nechal pověsit na jinak holou betonovou zeď kremační místnosti:

Chceš se po práci cítit jako znovuzrozený?

Chceš mít svěží a čistou pleť?

POUŽÍVEJ POUZE ZNAČKOVÉ MÝDLO HIMMELSDORF!

„Milý Jeschke, každý má takové štěstí, jaké si zaslouží,“ pomalu a samolibě se usmál. Do detailů vytetovaná rozbujnělá dívka, zdobící nejprve záda některého z vězňů, poté Jeschkeho ložnici a od včerejšího rána Klötzkeho pracovnu, svědčila o tom, že si Klötzke na své štěstí stěžovat nemůže. Zvláště pak, když dobu „zpěvu“ vždy odměřoval na svém švýcarském chronometru.

Během rozhovoru se Pawlowitzova veliká postava v pomačkané černi, bez čepice a s vytaženým podolkem, doklátila po odřeném a zamaštěném betonu podlahy až ke dveřím, za nimiž začínala nekrátká pout' spleť zamčených dveří, špatně osvětlených schodišť a špinavých chodeb, vedoucích podzemím až k celám tak zvaného „zostřeného režimu“.

Strážný na západní věži tábora sebou polekaně škubl, když ho z polospánku vytrhl podivný bílý záblesk u ostnatého plotu, vpravo, hluboko pod ním. Jeho příštítí pohled v ta místa už směřoval přes mířidla kulometu a... nikde nic!

Ulehčeně si oddechl. „Asi králík,“ řekl potichu a kradmo si zapálil cigaretu.

Vmnoha dlouhých nízkých barácích mnoho vězňů nespalo. Ale jen někteří zaslechli ty tiché, podivně mlaskavé kroky. Hrůza jim zasvětlkovala v široce otevřených očích. Stín ze zlého snu zablikal v měsíčních paprscích prolínajících mezi rozeschlými prkny starých přízemních lagerhausů.

Herman Pawlowitz už zdolal všechny ty tmavé a zaprášené podzemní chodby. Odemkl a rozrazil dveře do té poslední, z níž už byl přístup přímo k jednotlivým celám. Najednou mu velký svazek klíčů vyklouzl ze zpocené ruky. V tichu temného podzemí to ohlušivě zařinčelo.

„Do prdele!“ zabručel a těžce se sehnul. Nerozsvítil, a po zemi kolem sebe šmátral jen v slabých odlescích měsíčního světla, pronikajícího do chodby malým a hustě zamřížovaným oknem v jejím čele. Když klíče našel, znovu s nimi hlasitě zařinčel, teď už naschvál. Krutý úsměv mu roztáhl rty. Začal přecházet od cely k cele a mlátil svazkem klíčů do jejich dveří.

V rudé, mastně zpoceně tváři mu vždy, když z cely uslyšel slabé zasténání hrůzy nebo strnulé, bezdeché ticho hrůzy ještě větší, zableskly vyceněné zuby. Nakonec došel až ke dveřím, na kterých slabě opalizovala bílá dvacítká. Tam měl připraveného svého oblíbence, maličkého, slaboučkého polského Žida Jagloczicze, který, vždy když se někdo přiblížil k jeho cele, začal slabě výt. Jako opuštěný a vyhladovělý pes.

Pawlowitz otevřel špehýrku a prudce třískl klíči do plechu dveří. Jagloczicz vykvikl. Jako prase když mu za živa usekneš vocas, pomyslel si esesman a rozsvítil v cele světlo. Vytí zesílilo.

„Nadčlověk“ se ze tmy za špehýrkou kochal strachem vychrtlého mužíčka, který se trásl v bodavém světle holé žárovky, připoutaný řetězy k ocelovému kruhu zapuštěnému do zdi v rohu pokálené kobky bez okna.

Herman zůstal ve tmě a bez jediného zašramocení snad dvě minuty sledoval, jak se do očí nad poslintanou bradou pozvolna vkrádá naděje.

„Ne, ne. Neodešel jsem!“ zašeptal nakonec. Odpověděl mu plačtivý skřek.

Do kolísavého, stále se zvyšujícího vytí, začal vzrušený Pawlowitz tiše plivat: „Žide? Seš na řadě, Žide! Dneska se konečně dostaneš do toho vašeho zasraného židovského pekla. Ale neboj se, nebudeš to mít vůbec snadný! Mám tu pro tebe připravenou jednu takovou specialitku!“

Vytí zesílilo.

„Vomotám tě řetězem, že si ani neusereš,“ slintal ke špehýrce prisátý esesák, a prasečí očka mu vylézala z důlků, „pak tě položíme na rošt, ale tu tvůj zkurvenou palici si necháme hezky venku, a pak zapálíme ohníček. Než se uškvaříš, Žide, uběhne tak čtvrthodinka. A

věř mi, tak dlouhou čtvrt hodinu, cha, cha, už nezažiješ!“ Herman se kuckavě rozesmál.

„Ale když vydržíš zpívat dvacet minut, Žide,“ pokračoval, „vlastnoručně připíchnu na pytel s hnojivem, ve kterém bude i tvůj veleváženey a ctěnej popel, vyznamenání – „Za zásluhy o blaho Národa a Říše“. To bych totiž konečně jednou dostal i toho parchanta Klötzkeho; ten nesází nikdy víc, než na čtvrt hodiny.“

Pawlowitz se veselostí až rozkašlal. Tučné břicho, vytékající z propoceného nátělníku, se roztrásl.

„Tak co tomu říkáš, Žide? Co?“ zachraptěl vyčerpaně, když se záchvat kašle přehnal, a chřestivě strčil klíč do zámku.

Najednou, v slabém závanu těžkého vzduchu, páchnoucího výkaly, starou močí a litry zkyslého potu, silně zavanulo něco, co dobře znal, ale co by v žádném případě nemělo být cítit tady. Syrová, vlhce studená vůně mu zježila krátké černé vlasy na zátylku. Pomaličku se otočil a zamžikal oslněnýma očima do husté tmy, medvědí ruce připravené k útoku.

„Je tu někdo?“ zařval hrubě. „Jen se ukaž, parchante!“

Hrobové ticho rušilo jen tenoučké bublavé vytí pološíleného Jagloczicze.

Mezi žlutými a červenými kruhy na Pawlowitzových zřítelnicích se najednou objevil obrovský bělavý stín.

„Co se to zase děje!“ s povzdechem se zvrátil do židle Klötzke, když tlusté zdi podzemí Krematoria slabě, téměř neznatelně, rozechvělo vzdálené dunění rychle střílející pistole. Opatrně vytáhl ze speciální kapsy, nyní na opěradle židle zavěšené pomačkané blůzy těžký browning. Rozpítým pohledem pohlídl perletí intarzovanou pažbu kdysi Pawlowitzovy zbraně. Pak revolver sevřel v kluzké dlani a nejspíše vstal.

„Zvedej se, prase! Musíme to obhlídnout,“ praštil pažbou do Jeschkeho, spícího v louži, koňaku na stole. „To je **rozkaz**!“ houkl, když se mladý esesman ani nepohnul.

Sturmführer Jeschke vyskočil jako černá pružina a chraplavě zařval: „SS-Sturmführer Wilhelm Jeschke, druhý zástupce velitele vý-

chovně nápravného tábora Himmelsdorf k vašim službám, Herr General! Heil Hitler, Herr General...!“

„Prober se, ty hovado! Někdo nám tu střílí a...!“

„Vzpoura! Partyzáni!“ zaječel Jeschke a začal rvát svou devítku z pouzdra. Klötzke mu vrazil do bledého, koňakem zmáčeného obličeje mlaskavou facku. A znovu a znovu. Konečně se Jeschkemu vrátil do rozjetých očí člověk.

„Jdeme!“ odvrátil se od něj Klötzke a spěšně přešel k pootevřeným dveřím od podzemního labyrintu.

„Pawlowitz! Co se stalo...?! Hermane? Pawlowitz...?! Hej!“ zařval do chodby. Odpověděla mu jen ozvěna a šum vlastní krve, pulzující v uších. Jinak z pochmurných, špatně osvětlených chodeb prýštilo pouze zatuchle páchnoucí ticho. Klötzke sebou poděšeně trhl, když do něj zezadu narazil vrávorající, ale jako obrovský černý pavouk tiše jdoucí Jeschke.

„Kreténe!“ vztekle ho praštil loktem do hrudníku. „Musíme se tam zajít podívat,“ odmlčel se, „nějak se mi nelíbí, že toho zpěváka vybírá už tak dlouho..., a to střílení...“

Dveře, které za sebou Pawlowitz nezamykal, jim velmi usnadňovaly cestu chodbami, v nichž křaplavě rezonovaly ozvěny Klötzkeho okovaných bot.

Nad posledním schodištěm, strmě klesajícím do přítmní na plošinku před dveřmi od chodby k celám zostřeného režimu, Klötzke najednou zastavil. Za ním krácející Jeschke mu opět narazil do zad. Klötzke tentokrát ani nezaklel. Velký revolver se mu chvěl v ruce. V znervózňujícím Jaglocziczově vytí, které se už hodnou dobu prolétalo spleť nízkých koridorů, a v kterém nějak nenalézal obvyklé potěšení, právě zaslechl podivně cizí zvuk – hlasité mokré mlasknutí.

Alkoholem zbujnělá fantazie mu před očima vykreslila obrovské, hrozně osamělé rty, které se otvírají a zavírají těsně za dveřmi pod schodištěm. Zatřásl plavou hlavou a pevně stiskl pažbu v potem kluzké dlani.

„Jdeme!“ sykl za sebe, a opatrně, teď už bez nejmenšího šramotu, začal sestupovat do přítmní pod sebou.

Pot mu stékal po zádech a svědil mezi sevřenými hýžděmi; co byl absolutní vládce koncentračního tábora Himmelsdorf, něco takového ještě nezažil.

Sešli až na čtvercový betonový plácek před masivními dveřmi. Klötzke přiložil ucho těsně k jejich studenému kovovému povrchu a zatajil dech, Jaglocziczovo vytí zesílilo, jinak nic.

Pomalou, stále bez jediného zvuku, ustoupil tři kroky od dveří, uchopil browning oběma rukama, namířil na střed veřejí a kývl hlavou na Jeschkeho. Ten se prosmekl kolem něj a zlehka zvedl velkou, častým používáním vyleštěnou závoru. Vzápětí prudkým trhnutím otevřel. Chřtán dveří se rozšklebil v ostrém zaskřípění pantů. Hutná vlna teple zvracívého smradu udeřila Klötzkeho do tváře.

„Hermane? ... Jsi tam?“ zašeptal do ohavné tmy.

Odpovědělo mu jen Jaglocziczovo zavytí.

Už už se chystal vstoupit do černého obdélníku, když z chodby, na jejímž konci bylo vidět světlou skvrnu okna, vytryskl strašný, nelidský skřek.

Klötzkeho ani tak nepřekvapil dobře známý projev nesnesitelné bolesti, jako to, čím hlas v šíleném, neartikulovaném zvuku poznal.

Prudce uskočil dozadu, zakoplo první schod a padl zády na úzké schodiště. Zbraň mu vyklouzla z ruky a s chřestivým zařinčením třeskla o beton podlahy.

Ještě než úlekem zkroucený Jeschke přikopl dveře, oba zahlédli, jak se k nim měsícem postříbřenou temnotou té chodby řítí obrovitý bílý stín. Závoru zapadla. Dveře pod strašlivým nárazem té bílé věci dunivě zapraštěly.

Klötzke s úžasem zpozoroval, jak se z tlustých železných plátů snýtované veřeje vyboulily.

Pak tichem mlaskl odporně vlhký zvuk, z kterého málem vystřízlivěl.

Nový náraz vydul dveře o několik dalších centimetrů.

Jeschke vyrazil. Gumová podešev jeho boty se odrazila do hrudníku na schodišti ležícího Obersturmbannführera.

Otřesený Klötzke se převálil na břicho a po čtyřech vypálil vzhůru po strmých schodech. Tak v jejich polovině chytl rovnováhu a škobrtavé třeskání jeho okovaných holínek přešlo do plynulého

rachotu. V tom okamžiku se za ním s třetím hromovým prásknutím vyvalily dveře.

Klötzke obrovským skokem překonal zbývajících schody. Slabé žárovky v šedém koridoru nízké chodby mu zaplály v zakalených očích.

V rachotivém staccatu svých okovaných bot a svištění zatuchlého vzduchu nezaslechl rychlé mlaskání, které se vzápětí přelilo v tichounce syčivé cupitání tisíců droboučkových, vlhkých nožiček.

V Klötzkeho voskovém obličejí, vysráženém hrůzou a vypětím šíleného úprku do děsivé grimasy, prokmitl odlesk naděje. Zatáčka, a otevřené dveře do další chodby se mu řítily vstříc.

Když s nima prásknu..., zatetelil se.

V tom okamžiku mu po něčem, co tam ještě před zlomečkem vteřiny nebylo, uklouzla noha. Vyjekl a než drtivě narazil do vroubovaného betonu, zahlédl, že má botu až ke kotníku obalenou něčím i v příšeří chodby oslnivě bílým. A to bílé se najednou roztáhlo všude. Pošmourná šed' chodby zmizela. Na obličejí ucítil mokrý, mazlivý dotyk.

Holicí pěna, nesmyslně mu blesklo ochrnutým mozkiem. Rezavá bolest v očích ho přinutila pevně stisknout víčka. Jinak se nemohl ani pohnout.

Oheň se rozhořel.

Klötzkeho kratičké zadušené vyjeknutí zasáhlo o život běžícího Jeschkeho jako rozpálený bič. Úprk se proměnil v let. Jako nestvůrný černý pták se vznášel nad mnohametrovými schodišti, která nesbíhal ale seskakoval. Nedbal příšerných nárazů a ostrého bodání v přetížených kotnících. Dopředu, jenom dopředu. V uších mu v taktu šíleného srdce duněla vroucí krev.

A tak se stalo, že přeběhl odbočku vedoucí k chodbám ústícím ven, pryč z labyrintu kobek, mučírén a popravišť pod Krematoriem. Když si to uvědomil, málem upadl.

Na pokraji zhroucení doběhl do rozlehlé smrduté místnosti, kde ještě před slabou půlhodinkou probíhal klidně opilý SS-večírek (SS té místnosti říkali „pekárna“). Oběma rukama za sebou přirazil dveře

a se zoufalým zachrčením sklouzl po hrubé stěně na zem. Pot mu stékal do očí. Zuřivě zamrkal a prudce vyskočil.

Klíče!

Ležely přes celou ratejnu, na stole mezi pokácenými láhvemi a přeplněnými popelníky.

Znova se rozběhl. Roztřesené ruce skosily část popelníků a láhví na zem. S chřestícím svazkem přelétl zpátky. Tlusté, olejem lesklé západky poskočily v dvojím kovovém klapnutí.

Jeschke se stále třásl.

Na malou chvíličku zatajil sykavý rozbouřený dech a jako předtím Klötzke u cel, nyní i on při tiskl ucho na chladivý kov dveří. I on uslyšel jen zběsilý rachot vlastního srdce.

Strašlivý úder, kterým ho dveře zničeho nic nakoply, naprosto neočekával.

Hlava mu odskočila jako po zásahu perlíkem. S plačtivým zajíknutím upadl na promaštěný beton. Vzduch pekárny rozechvěly ohlušující rány. Po loktech se soukal pryč, co nejdál od té nepochopitelné věci.

Hrůzou rozšířenýma očima pozoroval, jak se těžké dveře praskavě otrásají. A znova a znova. Uzoučké mezery mezi hrubým dřevěným rámem z černého železa a tlustou zdí vyfukovaly obláčky jemného cementového prachu.

Ležící Jeschke zvrátil hlavu a štěkavě se rozesmál. Celé tělo mu zhadrovatělo a smích s ním škubal ze strany na stranu. Z úst mu stříkala špinavá pěna.

Dunivě mlaskavé údery do dveří neustávaly.

Jeschke se zakuckal. V obličeji prudce zřítovněl a z očí se mu vylily proudy slz. Vzápětí sebou hodil na bok, opřel se o ruku a zvracel. Když křeč pominula, vracel se postavil na nepevné nohy, rozmazal si zvratky propoceným rukávem po tváři a zařval: „Sem se nedostaneš! Chá, chá! I kdyby ses posral na strop, tak sem...! *Mě nedostaneš! Slyšíš?! Mě ne!!!*“ zaječel o stupnici výš.

„Myslíš?“ klidně mu odpověděl dveřmi ztlumený, chraplavý hlas, který Jeschke naposledy slyšel řvát bolestí u cel zostřeného režimu.

„Proboha, Hermane, proboha... Co tam... co, co to děláš?“ poklesla mladému Sturmführerovi pozvracená brada. Mezi rty se vynořily nikotinem zažloutlé zuby a z povislého koutku zvolna vyklouzla šňůrka nazelenalých, kyselých slin.

„Říkáš Hermane?“ ozval se po krátké odmlce zpoza dveří. „Víš..., já už nejsem tak úplně Herman..., soukmenovče! Ted’ mi..., soukmenovče, můžeš klidně říkat třeba... třeba Dvatisícesedmičko! – Soukmenovče?!“ najednou zaburácel, ted’ už podivně nelidsky bublavý hlas za dveřmi, které se vzápětí roztrásly pod novými údery, v nichž skoro zanikla další slova vyřvaná, ted’ už vůbec ne Pawlowitzovým hlasem: „Připrav se! Zbývá ti už jen jedna cesta, soukmenovče! **Jen jedna!**“

Jeschke, kterému do tmava propocená patka visela přes levé oko, pozpátku doklopýtal až ke stolu. V pravém oku mu svítilo šílené rozhodnutí Na několik loků do sebe obrátil poloprázdnou láhev koňaku a odhodláním zpevněnými rukama si zapálil vyklepanou, alkoholem provlhlo u cigaretu. „Jen jedna cesta,“ šeptal si stále dokola.

Rám dveří se ve svém betonovém loži už znatelně kýval.

Jeschke stál, zuřivě šlukoval a prskal smítka tabáku. Pak, když mu rozpálený oharek přiškvařil prsty, bolestně zasyčel, mrštil jím ke zdi, vyškubl z pouzdra svou pistoli, plynulým pohybem si ji vstrčil hluboko do úst a stiskl spoušť.

Nic, nic, a znovu nic!

V dunění dveří se znovu ozval nelidský hlas: „Soukmenovče?! To bys to měl moc jednoduché, soukmenovče! Řekl jsem jenom **jedna** cesta!!!“

Jeschke potácivě, s nevěřícím výrazem v šedém obličejí, poodešel proti tancujícím dveřím. Z ruky mu vyklouzla nepotřebná zbraň. Na chvíli úplně strnul. Pak zaječel a utekl nazpátek ke stolu. Tam se schoulil na židli, stiskl zpocené ruce mezi roztrěsenými koleny a šíleným zrakem těkal po místnosti.

Najednou znovu zaječel; tentokrát radostí.

Skluz na mrtvoly!

Prudce se opřel do hrubého stolu. Řinčení láhví tříštících se o podlahu lemovalo jeho cestu.

Ze stolu ale nedosáhl ani na hranu v boční stěně skoro až u stropu zejícího otvoru. V smrtelném chvatu seskočil a přirval ještě židli. Přesto se ale nedokázal zachytit na dlouhém, dohladka vyleštěném a bělavou mastnotou potaženém spádu. Za do krve ulámanými nehty se mu zachytil jen pramen dlouhých, myšinou páchnoucích vlasů.

„*Pomoc!!!*“ zařval nahoru.

Dveře i s rámem povolily a s ohlušujícím prásknutím dopadly na podlahu. Prach z rozdrceného betonu zavířil až ke stropu.

Za nepravidelným otvorem kupodivu nebyla chodba, ale bělostná rosolovitá stěna. Z ní se s hlasitým mlasknutím oddělila postava naditá do černé uniformy. Po její třaslavě bílé, jako míč kulaté hlavě bez obličeje stékaly a z drobných kráterů prýštily praménky světle červené krve.

Jeschke už jenom řval.

„Nekřič, hochu, zazpíváme si!“ rozevřel se v bílé hlavě obludný rudý vřed úst.

Růžové hroudy vyčuhující z černých rukávů, kupodivu pořád černých, ne zavápněných, jak si Jeschke omámeně povšiml, se rozpráhly.

„**O**pravdu už zbývala jenom tahle cesta?“ nahlas se zeptal SS-Sturmführer Wilhelm Jeschke sám sebe.

„Kratíčkááá cestičkááá!“ rozeřval se vzápětí šíleným smíchem.

Pak, se slabým pufnutím, rozehnaly tmu kremační pece oranžovomodré plameny, na desetinu výkonu stažených, progresivních plynových hořáků.

V očích hlavy trčící do předpekli se objevil naprosto nevěřící výraz.

SS-Obersturmbannführer Klötzke neviděl. Nevěděl kde je, a co se s ním děje. Nemohl se sobeméně pohnout a vůbec necítil váhu svého těla. Byla mu zima. Nos měl plný známého vlhce syrového pachu, který přesto nedokázal zařadit, a na tvářích pod úděsně pálícíma očima cítil podivně těžké, pomalu stékající slzy.

Pak zavržalo staré dřevo.

Pak uslyšel, jak tisíce uslintaných rtů mlaskavě napodobují chorobně známý zvuk.

Už věděl kde je.

Jekot šílenství a všepohlcující bolesti se smísil s tisícehlasým bublavým napodobováním zvuku, s nímž korek opouští hrdlo láhve s dobře vychlazeným šampaňským.

Digitalizoval sphina